

INCEST TRAUMA CENTAR - BEOGRAD

Grupa za podršku seksualno zlostavljanoj deci, žrtvama incesta i žrtvama rata

Adresa: Mačvanska 8
11000 Beograd, Republika Srbija
Tel./fax + 381 11 386 13 32
e-mail: itcentar@eunet.rs
website: www.incesttraumacentar.org.rs

DELATNOST

<i>Misija, ciljevi i ciljne grupe</i>	Incest Trauma Centar – Beograd je ženska profesionalna služba, nevladina i neprofitna organizacija zvanično osnovana i registrovana 1994. godine i ovog januara beleži 16 godina rada. Mi smo counseling i trening-centar. Pružamo psihološku asistenciju deci i odraslim osobama koje su preživele seksualno nasilje i trening-centar smo edukaciju koleginica i kolega koji rade na zaštiti žena i dece od nasilja u porodici i seksualnog zlostavljanja. Naše profesionalno osoblje čine žene različitih profesija (pretežno iz sfere mentalnog zdravlja) posebno obučene da rade sa osobama koje su preživele seksualno nasilje i njihovim porodicama. Mi smo i aktivistička organizacija čija je <u>misija da poboljša poziciju osoba koje su preživele seksualno nasilje kroz uticaj na vidljivost problema seksualnog nasilja u društvu</u>. Naš strateški plan za period 2009.-2013. je pomeranje od primarne funkcije centra za kriznu intervenciju i poseban razvoj identiteta Centra kao preventivnog centra čiji je zadatak uticaj da dve teme zauzmu visoko mesto na javnoj agendi: seksualno nasilje i društveni položaj braniteljki ženskih ljudskih prava u Srbiji.
<i>Delatnost i aktivnosti</i>	Naš svakodnevni rad se sastoji u psihološkoj asistenciji za decu i odrasle osobe koje su preživele seksualno nasilje i osobe koje su im od podrške, u koordinaciji multiagencijske saradnje u okviru sistema <i>Mreže poverenja</i> za žrtve nasilja, pojavljivanju na sudu u svojstvu svedokinja-ekspertkinja za slučajeve koji su otišli u krivični postupak – i u koordinaciji Koalicije braniteljki ženskih ljudskih prava Srbije. Naš dnevni zadatak je da kreiramo živi dijalog sa zajednicom i intenzivno komuniciramo sa donosiocima odluka. Naše tekuće aktivnosti uključuju: 1. Pružanje direktnih usluga deci i ženama koje su preživele seksualno nasilje i osobama koje su im od podrške, na dnevnoj osnovi kroz lične kontakte i koordinacija Mreže poverenja protiv nasilja zasnovanog na rodnoj pripadnosti (interventni tim praktičarki/ra iz 15 VO i NVO koji je kao sistem podrške za žrtve emocionalnog, fizičkog i seksualnog nasilja osnovao 2001. ITC i koordiniše ga do danas) 2. Edukacija zajednice kroz specijalističke treninge osnovnog i naprednog nivoa za stručnu javnost i programe prevencije nasilja za žene, adolescent(kinj)e i decu. 3. Odnosi s javnošću 4. 'Od vrata do vrata' lobiranje da se tema nasilja nad ženama i decom uvede u nacionalni školski nastavni plan i program i udžbenike (Kampanja "Ja koju / kojeg

	niko ne poznaje").
<i>Okruženje (lokalna sredina, konkurencija, koalicije, medijska scena)</i>	U proseku 9 prijavljenih slučajeva seksualnog nasilja nedeljno našoj službi od 1994. Obučavale 5828 zaposlenih iz 431 državne i nevladine organizacije / ustanove do sada (3/4 iz državnih). 4156 dece i adolescenata je uzelo učešće u našim programima prevencije. Beležimo 607 pojavljivanja ITC-a u medijima.
<i>Kratak Istorijat i evaluacija rezultata i učinaka delovanja</i>	<u>ITC je jedinstvena organizacija na polju seksualne traume (preživljene u detinjstvu) u Srbiji. Molimo, pogledati www.incesttraumacentar.org.rs.</u> <i>Ovde navodimo neka iskustva i rezultate ITC-a koji su u svoje vreme bili rezultati zabeleženi po prvi put u ovoj zemlji (na žalost, većina njih i dalje imaju isti karakter i nisu ponovljeni od strane drugih faktora u zajednici):</i> A) (24-časovna) krizna telefonska služba specijalizovana za temu nasilja zasnovanog na rodnoj pripadnosti; 2 godine rada ITC-a kao non-stop otvorene za građanke i građane, 24-časovne, službe; B) Jedina ženska NVO u Srbiji sa 16 godina rada pod kontinuiranom stranom supervizijom (holandskom); C) Osnivač i koordinator Mreže poverenja, počev od juna 2001. godine, i b) Koalicije braniteljki ženskih ljudskih prava u Srbiji, počev od jula 2007. godine D) Kreatorke sopstvene baze podataka u vezi seksualnog nasilja (jedine oficijelne reprezentativne statistike u Srbiji) i uniformne baze podataka za organizacije-članice Mreže poverenja u vezi emocionalnog, fizičkog i seksualnog nasilja; E) Prva ženska NVO u Srbiji koja je ostvarila prohodnost da trenira na sistemski način o temi nasilja zasnovanom na rodnoj pripadnosti pripadnice/ke policije (256 polaznica/ka iz 11 gradova, od uniformisanog sastava, inspektora maloletničke delinkvencije i odseka za seksualne delikte, do nastavnika/ca u policijskom školstvu, u periodu 2001.-2003.; efektivnih 42 radna sata, u partnerstvu sa Ministarstvom unutrašnjih poslova RS), zatim za školsko osoblje (35 beogradskih osnovnih škola u šk. 2005./2006.; efektivnih 21+21 radnih sati; u partnerstvu sa Ministarstvom prosvete RS) i za zaposlene u 4 zatvorske ustanove u 3 ciklusa osnovnog i naprednog nivoa u periodu 2006.-2008.; efektivnih 42+42+16 radnih sati; u partnerstvu sa Ministarstvom pravde RS (KPZ za žene u Požarevcu, Bolnica Centralnog zatvora u Beogradu, KPDomovi Valjevo i Kruševac za maloletna lica); F) U 2003., organizovale smo do sada jedinu Regionalnu konferenciju koja je okupila predstavnice NVO iz bivše Jugoslavije koje pružaju direktne usluge deci i ženama žrtvama nasilja (41 učesnica iz 22 organizacije) G) Autorke i izvodjačice predstave pozorišta u zajednici koja se bavi temom seksualnog nasilja nad decom počinjenim od strane pomagača zaposlenih u institucijama

(izvodjena 2005. i 2006. na javnim trgovima, u osnovnim školama, studentskim domovima i ženskim zatvorima). H) Kroz više kampanja, otvorile temu prava osoba koje su preživjele nasilje da izaberu svog pomagača / pomagačicu (skrenule pažnju na potencijalnu zloupotrebu moći od strane pomagača u odnosu: pomagač(ica) - klijent(kinja)); I) Publikacije ITC-a su jedinstvena izdanja (dole navedene u okviru rubrike: Štampana izdanja).

Još neke ilustracije konkretnog rada i uticaja ITC-a u zajednici:

U okviru izrade Nacionalnog plana akcije za žene u Srbiji i uskladjivanja ovog dokumenta sa Pekinškom platformom, 2006. godine – ITC je selektovan od strane Vladinog tela Saveta za ravnopravnost polova koje je uspostavljeno u okviru Ministarstva za socijalnu politiku, rad i zapošljavanje i ITC je u okviru Radne grupe „Nasilje nad ženama“ napisao poglavlje ovog dokumenta koje se tiče Seksualnog nasilja nad ženama: snimak relevantnih podataka, aktivnosti i ustanova/organizacija na teritoriji Srbije i trogodišnje preporuke; U vezi Zaključnih komentara CEDAW Komiteta za Srbiju, ITC je direktno doprineo sastavljanju Alternativnog CEDAW izveštaja za Srbiju koji su kreirale 5 ženskih NVO – mi smo uzele učešće dajući input za sva tri do sada uradjena Alternativna CEDAW izveštaja o temi seksualnog zlostavljanja žena i devojčica. Statistički podaci ITC-a su 2005. prepoznati i integrisani u Nacionalnu strategiju za borbu protiv nasilja nad ženama koju je izradilo Ministarstvo za socijalnu politiku, rad i zapošljavanje, i prezentovani 2007. godine od strane Vladinog tela, Saveta za prava deteta kao jedini zvanični podaci u zemlji (na bazi statističkih rezultata od osnivanja ITC-a, 1994.) U 2003., ITC je radio na poziciji zamenice koordinatorke Ekspertske grupe protiv zlostavljanja i zanemarivanja dece pri Ministarstvu zdravlja RS i ovo je jedino ministarstvo koje je zajedno sa Sekretarijatom za dečiju i socijalnu zaštitu, iako vrlo simbolično, ikada finansijski podržalo ITC. Osoblje ITC-a ima aktuelno članstvo u radnoj grupi Ministarstva zdravlja RS za izradu Posebnog protokola za postupanje zdravstvenih radnica/ka u slučajevima zlostavljanja i zanemarivanja dece. Naš zadatak je da napišemo poglavlje koje se tiče postupanja u slučajevima seksualnog nasilja i Poseban Protokol će biti deo osnovne dokumentacije za profesionalce/ke u zdravstvu kad rade direktno sa građanstvom i suočavaju se sa seksualnim zlostavljanjem dece. Važno je znati, takođe, za našu kontinuiranu saradnju sa Univerzitetom u Beogradu, Katedrom za psihologiju (od 1997. naše osoblje održava godišnje predavanje za student(kinje) i Institutom za socijalnu medicinu (studenti/kinje rade vežbe u Incest Trauma Centru – Beograd).

Rezime: Za ITC je najvažnije što smo tokom 16 godina rada nekompromisno razvijale svoju autonomiju, bile u svakom trenutku nezavisna agencija za problem seksualnog nasilja ruku pod ruku sa javnim anti-ratnim aktivizmom i kako organizacionim, tako i ličnim angažmanom našeg osoblja u procesu suočavanja s prošlošću i savezništvu na polju različitosti (specijalno seksualnih različitosti) zbog čega imamo i iskustvo mete ekstremističkih grupa i njima podržavajućih medija u Srbiji. ITC nastavlja svoj rad sa istom jasnom politikom i vrednostima.

Najvažniji realizovani projekti i postignuća u poslednje tri godine

- Poverenje opšte i stručne javnosti koje nam je pruženo tokom dvogodišnje ITC kampanje protiv seksualnog nasilja „Ja koju/kog niko ne poznaje“ (u poslednjem kvartalu 2009. rezultuje predavanjem Inicijative za uvođenje teme nasilja nad ženama i decom u školski nastavni plan i program i udžbenike kao jednim od svojih ishoda; *detaljan izveštaj o kampanji odobren od Delegacije Evropske Komisije u Beogradu (EIDHR program)*)
- Izradile i emitovale prva dva televizijska spota i radio džingla u Srbiji o problemu seksualnog zlostavljanja dece. Možete pogledati sad na YouTube-u.
- U periodu 2006.-2008., realizovale smo tri ciklusa obučavanja osoblja 4 zatvorske ustanove u kojima žene i maloletna lica izdržavaju kaznu (KPZ za žene u Požarevcu, Bolnica Centralnog zatvora u Beogradu, KPD za maloletna lica u Valjevu i Kruševcu; ukupan broj efektivnih radnih sati na osnovnom i naprednom nivou: 58; ukupan broj polaznica/ka: 61.). Navedeni ciklusi obučavanja su samo deo ukupnog broja od 5828 polaznica/ka iz 431 organizacija koji su do sada uzeli učešće u specijalističkim treninzima ITC-a (3/4 iz državnih).
- 2007., publikacija ITC-a autorke dr Ljiljane Bogavac „Moja tajna kao strah, kao sramota, kao bol... Studije slučajeva Incest Trauma Centra – Beograd“ (može se štampati sa web stranice ITC-a), 48 str.
- 2007., ITC organizovao i vodio dva Samita braniteljki ženskih ljudskih prava koja su rezultovala formiranjem Koalicije braniteljki ženskih ljudskih prava sastavljene od liderki 26 ženskih NVO aktivnih na području Srbije.
- Članstvo profesionalnog osoblja ITC-a u Radnoj grupi Ministarstva zdravlja RS za izradu Protokola o postupanju zdravstvenih radnica/ka u slučajevima sumnje i saznanja o zlostavljanju i zanemarivanju dece.
- 2009., autorke i producentkinje filma „Novo je da sam bila zlostavljana“, prvog filma u Srbiji zasnovanog na istinitim svedočenjima žena koje su preživele seksualno zlostavljanje u detinjstvu, prethodnih godina se obraćale našoj službi, a za potrebe ovog filma se odvažile da javno progovore. Copyright: Incest Trauma Centar – Beograd. Gl. uloga: Mirjana Karanović. Trajanje: 93 min. Televizijska premijera filma realizovana u julu 2009. (RTV B92, televizija sa nacionalnom frekvencijom); Projekcije, praćene interaktivnim sadržajima za publiku, održane u 10 gradova među kojima su i prestonice Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Premijernu projekciju u Beogradu otvorio državni sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava Republike Srbije. Trejler možete pogledati sad na <http://www.youtube.com/watch?v=sbzFcuJpGjM>.
- Prema oceni dnevnog lista „Blic“, direktorka Incest Trauma Centra – Beograd je uvrštena na listu 200 najmoćnijih žena u Srbiji u 2009. godini.
- Trenerice Incest Trauma Centra – Beograd su deo predavačkog tima beogradskog Centra za promociju zdravlja žena koji izvodi dva akreditovana programa od strane Zdravstvenog saveta RS pod nazivom 1. „Primena Posebnog protokola, u zdravstvenim ustanovama, za zaštitu i postupanje sa ženama koje su izložene rodno uslovljenom nasilju“ 2. Uvažavanje specifičnosti egzistencije dvostruko i višestruko diskriminiranih žena u službama zdravstvene zaštite. Važi za oba programa: 11 poena za predavač(ic)e; 6 poena za polaznike/ce.

	Detaljnije možete pogledati sad na www.centarzdavljezena.org.rs . - Akreditovana dva programa stručnog usavršavanja Incest Trauma Centra - Beograd (osnovnog i naprednog nivoa) od strane Ministarstva prosvete i sporta RS, Zavoda za unapređenje obrazovanja i vaspitanja (svaki program u trajanju od 21 efektivnog radnog sata).
<i>Strateški planovi (razvoja, transformacije, održivosti)</i>	U periodu 2009.-2013., prevashodan rad ITC-a kao centra za prevenciju seksualnog nasilja. Odredjenje je iskristalisano tokom gore navedene kampanje koju izvodimo od septembra 2007. Ovaj strateški pravac označava fokus na aktivnostima prevencije i nastavak značajnog obima rada kao trening-centra, dok se naš identitet centra za kriznu intervenciju u svojoj proporciji i obliku menja (diskreciono pravo prijema klijentkinja/klijenata za direktan rad u zadatom obimu plus pružanje savetodavnih usluga drugim organizacijama-ustanovama (umesto: 16-ogodišnjeg rada prevashodno kao kriznog centra i prijema u proseku 9 slučajeva seksualnog nasilja nedeljno, 2 godine rada ITC-a kao 24-časovne krizne službe, itd.)).
<i>Aktuelni projekti</i>	- Finalizacija dokumentacije za predavanje Inicijative za uvođenje teme nasilja nad ženama i decom u školski nastavni plan i program i udžbenike. Vladi RS, Odboru za obrazovanje Parlamenta RS, Ministarstvu prosvete RS. Inicijativa je predmet dugoročnog rada, jer predstavlja predlog koji se tiče svih nivoa obrazovanja, na njoj radimo dve godine zajedno sa multiresornim savetodavnim telom specijalno angažovanim za ovu namenu i Inicijativu predajemo Vladi RS, Odboru za obrazovanje Parlamenta RS i Ministarstvu prosvete RS. Dokumentacija će sadržati sačinjen koncept kako za različite profile uvesti temu u školski nastavni plan i program i udžbenike, sačinjenu preporučenu stručnu literaturu na srpskom jeziku i pisma saglasnosti i podrške do ovog trenutka 113 VO i NVO u Srbiji (sledi još završni krug upućivanja podrške pre predaje Inicijative, te je za očekivati da će broj biti veći). - Promocija filma Incest Trauma Centra – Beograd „Novo je da sam bila zlostavljana“ kroz posete gradovima u zemlji i okruženju (na poziv ustanova srodnih po delatnosti) i poziv lokalnim medijima da emituju film. Ukupno 21 grad u kojem je održana premijera i zatraženo i realizovano televizijsko emitovanje. U okviru Kampanje „Ja koju / kojeg niko ne poznaje“ i „Nedelje prevencije seksualnog nasilja“ koju organizujemo i izvodimo u partnerstvu sa Kancelarijom za mlade Gradske uprave grada Beograda, objavljeno nagradno takmičenje za osnovne i srednje škole, prvo ove vrste u Srbiji. Celokupan proces, uključujući i realizaciju glavne i više nego značajnih utešnih nagrada, ima trajanje do jula 2010. godine. Zaključeno zvanično partnerstvo sa Kancelarijom za mlade Gradske uprave Grada Beograda u procesu lobiranja za usvajanje Inicijative za uvođenje teme nasilja nad decom i ženama u obrazovni sistem na svim nivoima. Drugo po redu nagradno takmičenje održaće se s početkom nove školske godine. - Aktuelno partnerstvo sa Ministarstvom pravde RS i Ministarstvom unutrašnjih poslova RS. - Izvođenje dva akreditovana programa od strane Zdravstvenog saveta RS, a u okviru predavačkog tima beogradskog Centra za promociju zdravlja žena. Namereni zdravstvenim radnicima/ama.

	- Izvođenje dva akreditovana programa Incest Trauma Centra - Beograd od strane Ministarstva prosvete i sporta RS, Zavoda za unapređenje obrazovanja i vaspitanja. Namenjeni nastavnom osoblju, stručnim saradnicima/ama i članovima/icama uprave obrazovno-vaspitnih ustanova na svim nivoima obrazovanja (svaki program u trajanju od 21 efektivnog radnog sata).
<i>Tehnike promocije i oglašavanja</i>	Krizni broj telefonske službe ITC-a se nalazi u više dnevnih novina, ITC website, redovna gostovanja u medijima, sprovođenje redovnih kampanja podizanja svesti o problemu seksualnog nasilja, manjeg ili većeg obima, tokom 16 godina rada.
<i>Štampana izdanja</i>	Knjige/Priručnici: 2002., „Plašim se onog gospodina“, prevod sa holandskog slikovnice za decu o temi seksualnog nasilja nad decom autorka Virginie Dumont; 48 str. 2003., Tehnike intervjuisanja dece i žena koji su preživeli seksualno zlostavljanje sa osvrtom na tehnike intervjuisanja izvršilaca seksualnog zlostavljanja – praktičan priručnik za pripadnice / pripadnike policije i pravosudja autorki dr Ljiljane Bogavac i Dušice Popadić; 18 str. 2003., Sugestije za pravilan tretman problema zlostavljane dece namenjene pripadnicima / cama pravosudja – prevodi sa engleskog članaka Nacionalnog centra za krivično gonjenje slučajeva zlostavljanja dece i istraživačkog instituta tužilaca/teljki Amerike; 32 str. 2004., „Hrabro ka oporavku“- Vodič za žene koje su preživele seksualno zlostavljanje u detinjstvu; prevod sa engleskog knjige autorki Ellen Bass i Laura Davis; 464 str. 2005., „Praktični priručnik za trenerice i trenere: Nasilje zasnovano na rodnoj pripadnosti iz perspektive preživelih“ autorki dr Ljiljane Bogavac i Dušice Popadić; 52 str. 2007., „Moja tajna kao strah, kao sramota, kao bol... Studije slučajeva Incest Trauma Centra – Beograd“, autorka dr Ljiljane Bogavac; 48 str. (može se štampati sa web stranice ITC-a) 2010., u pripremi: Tri nove publikacije ! *Lista štampanih izdanja ne sadrži mnoštvo edukativnih lifleta štampanih tokom 16 godina našeg rada, kao i publikovanih stručnih autorskih članaka poručenih od strane drugih ustanova i organizacija.

KRAJ DOKUMENTA